

Zmiana kodeksu granicznego Schengen

W grudniu 2021 r. Komisja Europejska zaproponowała zmianę kodeksu granicznego Schengen z myślą o wzmocnieniu strefy Schengen. W wyniku tej zmiany wprowadza się nowe przepisy, aby odnieść się do problemów związanych z migracją nieuregulowaną, bezpieczeństwem i stanami zagrożenia zdrowia publicznego. Po osiągnięciu przez współprawodawców w grudniu 2023 r. wstępnego porozumienia Parlament przeprowadzi głosowanie nad wnioskiem podczas drugiej sesji kwietniowej.

Informacje podstawowe

[Kodeks graniczny Schengen](#) określa zasady regulujące przepływ osób przez granice zewnętrzne UE, a także warunki, na jakich państwa członkowskie mogą tymczasowo – i w ostateczności – przywrócić kontrole na granicach wewnętrznych (aby zaradzić poważnym zagrożeniom porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego lub w przypadkach utrzymujących się poważnych niedociągnięć w zarządzaniu granicami zewnętrznymi). W ostatnim dziesięcioleciu wiele [państw strefy Schengen](#) przywróciło kontrole na granicach wewnętrznych w reakcji na [wyzwania](#) związane z migracją, bezpieczeństwem i zagrożeniami dla zdrowia publicznego. W [wyroku](#) z kwietnia 2022 r. Trybunał Sprawiedliwości UE utrzymał orzeczenie, że państwa członkowskie nie mogą przedłużać kontroli na granicach wewnętrznych poza termin określony w kodeksie granicznym Schengen, jeżeli nie ma nowego zagrożenia uzasadniającego takie kontrole.

Komisja Europejska

We [wniosku](#) Komisji wprowadzono kilka nowych procedur: nowy mechanizm koordynacji w celu przeciwdziałania zagrożeniom dla zdrowia, nowy mechanizm ochronny mający zapewniać wspólną reakcję na granicach wewnętrznych w sytuacjach zagrożeń, które dotyczą większości państw członkowskich, oraz nową procedurę mającą przeciwdziałać niedozwolonemu przemieszczaniu się migrantów o nieuregulowanym statusie przez umożliwienie ich szybkiego powrotu lub transferu między państwami członkowskimi podczas wspólnych operacji policyjnych. Wniosek zawiera również nowe przepisy dotyczące instrumentalizacji migrantów na granicach zewnętrznych oraz nowe gwarancje proceduralne dotyczące przywracania kontroli na granicach wewnętrznych.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

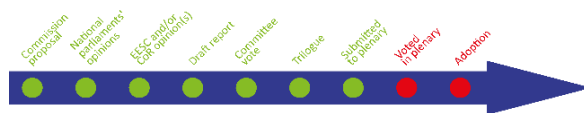
W [sprawozdaniu](#) Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) z września 2023 r. odrzucono proponowany przez Komisję tekst dotyczący instrumentalizacji migrantów. Jeżeli chodzi o przekazywanie migrantów zatrzymanych podczas wspólnych patroli granicznych, procedury tej nie należy stosować do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, małoletnich lub członków ich rodzin przybywających wspólnie z innego państwa członkowskiego.

Wstępne porozumienie

W lutym 2024 r. negocjatorzy Parlamentu i Rady osiągnęli [wstępne porozumienie](#) w sprawie wniosku. [Uzgodniony tekst](#) zawiera przepisy dotyczące instrumentalizacji migrantów. Sprecyzowano w nim warunki przywracania i przedłużania kontroli na granicach wewnętrznych, w tym określono jasne terminy i wzmocnioną rolę kontrolną Komisji. Przewiduje się, że obywatele państw trzecich zatrzymani na obszarach przygranicznych mogą być przenoszeni między państwami członkowskimi w ramach współpracy dwustronnej. Ta dobrowolna procedura nie powinna mieć zastosowania do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, lecz mogłaby być stosowana wobec małoletnich – przy pełnym poszanowaniu zasady najlepszego interesu dziecka. Po potwierdzeniu przez Radę wstępnego porozumienia (14 lutego 2024 r.) uzgodniony tekst został przedłożony do głosowania na posiedzeniu plenarnym w kwietniu.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2021/0428\(COD\)](#); komisja przedmiotowo właściwa: LIBE; sprawozdawczyni: Sylvie Guillaume (S&D, Francja). Więcej informacji w [briefingu](#) z serii „Opracowywanie prawa UE”.

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2024.